

Verslag zending Slovakije

Lokaal jeugdbeleid en -participatie

26 september – 1 oktober 2011

Samenstelling van de delegatie

- Kristof Gaublomme, Dossier- en beleidsthemabeheerder Team Lokaal, Afdeling Jeugd – kristof.gaublomme@cjsm.vlaanderen.be
- Robby Van den Eede, adviseur stad Aalst – robbyvandeneede@hotmail.com
- Johan Dewispelaere, jeugdconsulent district Merksem – stad Antwerpen – johan.dewispelaere@stad.antwerpen.be
- Birgit Soetewey, stedelijke jeugddienst – stad Antwerpen, birgit.soetewey@stad.antwerpen.be

Chronologische beschrijving van de bezoeken

26 september 2011 – Bratislava

Bezoek aan IUVENTA

Karloveská 64

SK-842 58 Bratislava 4

Tel. : +421 2 59296 112

E-mail: iuventa@iuventa.sk

Website: <http://www.iuventa.sk>

Slovaaks nationaal jeugdbeleid

We werden ontvangen door:

- Eva Masárová, beleidsmedewerkster jeugddepartement van het Ministerie voor Onderwijs, Wetenschap, Onderzoek en Sport;
- Martin Pokorný, PR-manager IUVENTA, Slovaaks Jeugd Instituut.

Algemene info

Slovakije is een republiek in Centraal-Europa, die op 1 januari 1993 ontstond uit Tsjecho-Slovakije. De hoofdstad is Bratislava. Het land wordt begrensd door Tsjechië in het noordwesten, Polen in het noorden, Oekraïne in het oosten, Hongarije in het zuiden en Oostenrijk in het westen. Door de akkoorden van Schengen is vrij verkeer mogelijk over alle landsgrenzen, met uitzondering van Oekraïne.

Slovakije is een overwegend bergachtig land, dat gedurende de twintigste eeuw weliswaar één geheel vormde met het taalkundig en cultureel nauw verwante Tsjechië, maar dat in de eeuwen daarvoor een heel andere ontwikkeling had doorgemaakt. Slovakije behoorde eeuwenlang tot Hongarije. De emancipatie van het Slovaakse volk kreeg pas laat gestalte.

De officiële taal is Slovaaks. Deze taal wordt door 83,9% van de bevolking gesproken. De belangrijkste minderheidstalen zijn Hongaars (10,7%), Romani (1,8%) en Oekraïens (1%). De belangrijkste godsdienst in Slovakije is het Rooms-Katholicisme met 68,9%. Verder zijn de Slovaken 13,7% atheïst, 6,9% evangelisch, 4,1% Grieks-Katholiek (of

Oosters-Orthodox) en 2% gereformeerd. Slovakije telt 5.379.455 inwoners. 2.201.798 Slovaken zijn jonger dan dertig jaar. Zij maken 40,68% van de bevolking uit. Daarmee is Slovakije het derde jongste land van Europa.

Op 29 maart 2004 trad Slovakije toe tot de NAVO en op 1 mei 2004 tot de Europese Unie. Op 1 januari 2009 trad het land ook toe tot de eurozone. Slovakije is een parlementaire republiek. De president is Ivan Gašparovič. Sinds juli 2010 kent het land met Iveta Radičová de eerste vrouwelijke premier.

Slovakije is ingedeeld in acht regio's, kraje genaamd, met een zekere vorm van zelfbestuur. De namen van de regio's verwijzen naar de hoofdstad van de betreffende regio. De regio's zijn op hun beurt onderverdeeld in 79 districten of okresy. De okresy zijn nogmaals onderverdeeld in gemeenten of obce.

Slovaaks jeugdbeleid

Het doel van het Slovaaks jeugdbeleid is voorwaarden scheppen om de leefomstandigheden van kinderen en jongeren te verbeteren, en dit in al zijn diversiteit en aspecten. Het jeugdbeleid is een systeem van beschermings- en ondersteuningsmaatregelen voor de jeugd, hoofdzakelijk in volgende domeinen: familielevens, school, cultuur, sociaal leven, economie, gezondheid en ecologie.

De hoofdreden om dergelijke voorwaarden te creëren is kinderen en jongeren gelijke kansen en ervaringen geven die hen in staat stellen om nieuwe kennis, vaardigheden en competenties te ontwikkelen om zo een volwaardige rol in alle aspecten van de samenleving te kunnen opnemen. Speciale aandacht gaat naar sociaal minder bevoorrechte jeugd.

Het jeugdbeleid in Slovakije is geïmplementeerd op drie niveaus:

- Centraal (nationale overheid, ministeries en administratie);
- Regionaal (regiobesturen);
- Lokaal (gemeenten en dorpen).

Wettelijk worden alle inwoners onder de dertig jaar onder jeugd gecatalogeerd.

De volgende Slovaakse documenten zijn cruciaal voor de ontwikkeling van het jeugdbeleid en het jeugdwerk in Slovakije:

- Doelstellingen en Actieplannen van het Staatsbeleid voor kinderen en jongeren in de Slovaakse Republiek voor de periode 2008-2013 (www.minedu.sk);
- Wet Nr. 282/2008 op de ondersteuning van het jeugdwerk;
- Programma's en financiële ondersteuning voor de activiteiten van kinderen en jongeren van het Ministerie van Educatie van de Slovaakse Republiek voor de periode 2008-2013.

Jaarlijks voorziet de Slovaakse nationale overheid zo'n 20 miljoen euro voor het voeren van een jeugdbeleid.

De Wet op de ondersteuning van het jeugdwerk, die in september 2008 van kracht ging opende nieuwe mogelijkheden. Niet enkel voor jeugdwerk an sich, maar ook voor de regulering en erkenning van het niet-formeel leren en het vrijwilligerswerk. Het gaf bepaalde begrippen zoals jongere, vrijwilliger, jeugdleider, jeugdwerker,... ook een juridische betekenis.

De nieuwe wet specificeert ook de rol en verantwoordelijkheden van iedere actor in het jeugdbeleid – nationale overheid, regio's en gemeenten. Daarnaast bepaalt de wet het kader voor de financiële ondersteuning van het jeugdwerk en de jeugdorganisaties.

Het overheidsorgaan dat instaat voor de implementatie van het nationaal jeugdbeleid is het Ministerie van Educatie, Wetenschap, Onderzoek en Sport. De minister voor deze bevoegdheden is Eugen Jurzyca.

Het staatsbeleid voor kinderen en jongeren wil alle facetten van het leven van de jeugd beslaan. Daarom is er een cross-sectorale stuurgroep die tweejaarlijkse actieplannen opstelt, vertrekkende vanuit de Doelstellingen en Actieplannen van het Staatsbeleid voor kinderen en jongeren in de Slovaakse Republiek voor de periode 2008-2013. De stuurgroep bestaat uit vertegenwoordigers vanuit tien verschillende ministeries en instituten. Er bestaan verschillende werkgroepen voor tal van beleidsdomeinen (educatie, werkgelegenheid, familie, huisvesting, participatie, informatie, mobiliteit, milieu, vrije tijd, cultuur, gezondheid, preventie,...).

Een ander belangrijk instrument waarop de stuurgroep zich baseert is het Jeugdrapport dat iedere vier jaar wordt opgesteld (de laatste versie dateert van 2010). Het Jeugdrapport beslaat 14 beleidsdomeinen. 44 verschillende instanties werken hieraan mee. Het rapport schetst de leefsituatie van jongeren in Slovakije en is de basis voor toekomstig jeugdbeleid.

Het ministerie is ook verantwoordelijk voor de communicatie, de coördinatie en de publiciteit van het staatsbeleid voor kinderen en jongeren. Ze delegeert deze taken aan IUVENTA, het Slovaakse Jeugdinstituut.

IUVENTA

Het werkdomein van het Slovaakse Jeugdinstituut is de tijdsbesteding van kinderen en jongeren buiten school en het familiale leven. Daarnaast coördineert IUVENTA ook de internationale samenwerking rond jeugdbeleid. Momenteel zijn er een zeventig mensen werkzaam bij het Slovaaks Jeugdinstituut.

Doelgroepen van IUVENTA zijn:

- Vrijwillige en professionele jeugdwerkers binnen jeugdorganisaties en onderwijsinstanties;
- Jeugdactivisten en jeugdleiders;
- Leerkrachten;
- Leerlingen van basis- en middelbaar onderwijs;
- Regionale schoolautoriteiten;

- Allerhande instanties die via hun beleid het leven van kinderen en jongeren beïnvloeden;
- Onderzoekers en universiteitsstudenten die werkzaam zijn binnen het onderzoeksdomein jeugd.

Activiteiten van IUVENTA zijn:

- Educatief: participatie van jeugd binnen de school, het gemeenschaps- en regionaal leven, jeugdvrijwilligersactiviteiten, ondersteuning van subsidieaanvragers, mensenrechteneducatie, vormingsactiviteiten, enz.;
- Conceptueel: beleidsvoorbereidend werk voor de overheid en andere entiteiten die werkzaam zijn rond jeugd;
- Informatief: informatienetwerk voor jeugd en jeugdwerkers, Europees Jongerenportaal, enz.;
- Onderzoek: opvolging jeugdonderzoeksdata, organisatie seminars, informatienetwerken, enz.;
- Ondersteuning van jeugdwerkontwikkeling: bv. subsidiëringsprogramma's;
- Ondersteuning van activiteiten voor getalenteerde jongeren: organisatie nationale competities, meetings, enz.;
- Internationale activiteiten: hoofdzakelijk educatief en informeel.

De belangrijkste werkdomeinen van IUVENTA zijn ontstaan uit de prioritaire thema's van het nationaal jeugdbeleid:

- Jeugdparticipatie op vlak van gemeenschap, school en regio;
- Ontwikkeling jeugdvrijwilligersbeleid;
- Mensenrechteneducatie;
- Niet-formeel leren binnen het jeugdwerk;
- Inclusie van maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren.

Het Slovaaks Jeugdinstuut is ook verantwoordelijk voor de coördinatie van de Europese programma's. Zo is IUVENTA de nationale Eurodesk-coördinator voor Slowakije.

Een van de belangrijkste Europese programma's is Youth in Action dat focust op participatie door en informatie voor jongeren. IUVENTA onderhoudt momenteel contact met ongeveer 2.000 gemeenten. Via Youth in Action wil ze deze lokale contacten nog verstevigen. Daarom organiseerde ze in 2011 een road show met volgende doelstellingen:

- Informeren over het nationale en Europese jeugdbeleid;
- Sensibiliseren rond het belang van niet-formeel leren;
- Informeren over subsidiemogelijkheden voor de ontwikkeling en implementatie van lokaal jeugdbeleid;
- Promoten van vorming rond jeugdbeleid op lange termijn voor lokale besturen.

Lokale besturen het belang doen inzien van jeugdbeleid is nog steeds niet eenvoudig. IUVENTA wil dan ook werk maken van meer lokale begeleiding op maat. Met 22

deelnemende gemeenten was er bovendien een internationale uitwisseling met Zweden.

Daarnaast startte IUVENTA met het Komprax-programma rond in het jeugdwerk verworven competenties. Hier is ook oog voor individuele jongeren (90% van de Sloveense jongeren is immers geen lid van een jeugdvereniging). Het programma is pas gestart, maar al vrij succesvol. Jongeren krijgen een subsidie van 200 euro voor het uitvoeren van een eigen project.

27 september 2011 – Ružomberok

Bezoek aan het stadsbestuur van Ružomberok

Mestský Úrad Ružomberok

Námestie A. Hlinku 1

03401 Ružomberok

Tel.: + 421 44 431 44 23

E-mail: info@murk.sk

Website: <http://www.ruzomberok.sk>

Jeugdparticipatie: dialoog tussen jongeren en het stadsbestuur

We werden ontvangen door:

- de plaatsvervangende burgemeester van Ružomberok, Stanislav Bella;
- de verantwoordelijke voor het crisiscentrum, Jaroslav Rakučák;
- de verantwoordelijke voor sport en cultuur, Dušan Schnierer;
- twee leden van het jeugdparlement, Martin Bodor en Stanislav Štrba.

Zij stelden het jeugdbeleid van de stad voor, waarvan het nieuwe jeugdplan een onderdeel is.

Algemene info

Ružomberok bevindt zich op 260 km van de hoofdstad Bratislava. De stad ligt aan de Váh-rivier en is omgeven door het Tantragebergte. Er wonen ongeveer 30.000 mensen. Ružomberok staat bekend voor zijn vrouwenbasketbal (tweemaal Europees kampioen). Een van de lagere scholen in de stad is een sportschool die zich volledig richt op basketbal. Naast voetbal en basketbal zijn ook hockey, tennis en tafeltennis belangrijke sporten.

De papierproductie is de voornaamste industrie in de regio. Zo ontvangt de stad regelmatig donaties van een grote papierfabriek. De werkloosheid in Ružomberok bedraagt 12,8%, wat ongeveer gelijk is aan het Slovaaks gemiddelde.

Ružomberok heeft 9 basisscholen (7 stedelijke, 1 katholieke en 1 privéschool) en 8 middelbare scholen. Daarnaast zijn er kleuterscholen, kunstscholen en scholen voor andersvaliden. Sinds 2002 is de stad zelf bevoegd voor het schoolsysteem. Voordien was dit een bevoegdheid van de staat.

Daarnaast herbergt de stad sinds 1995 ook een katholieke universiteit met drie faculteiten: gezondheidszorg, psychologie en pedagogie. De universiteit is verbreederd met de KULeuven en de UAntwerpen.

Studentenparlement

In 2000 werd in Ružomberok het studentenparlement opgericht. Deze richt zich voornamelijk op jongeren vanaf 15 jaar. Iedere middelbare school en ook de katholieke universiteit leveren elk twee afgevaardigden. De hoofdoelstellingen zijn actief burgerschap voor jongeren en de integratie van de universiteitsstudenten in het stadsleven en –bestuur. De voorzitter van het studentenparlement maakt deel uit van de stedelijke Educatiecommissie. Er zijn gedurende het jaar ook verschillende informele contacten met het stadsbestuur.

Een greep uit de activiteiten die het studenteparlement in samenwerking met de stad organiseert:

- Jaarlijks een ‘Dag van de Student’;
- Studentenbal;
- Muziekconcerten;
- Evenementen voor kinderen (om hen reeds kennis te laten maken met het parlement);
- ...

Het studentenparlement beschikt over een eigen ontmoetingsruimte voor het organiseren van activiteiten en bijeenkomsten.

Jeugdparticipatie

Ook het stadsbestuur zelf doet heel wat inspanningen rond jeugdparticipatie. Sinds 2010 krijgt Ružomberok hiervoor subsidies van IUVENTA. De stad wenst de mogelijkheden en kansen van jongeren te verhogen om zo een exodus te vermijden.

Zo is er tweemaal per jaar een ontmoeting tussen jongeren en het stadsbestuur, in samenwerking met het studentenparlement. Het beleidsplan voor jeugd wordt voorgesteld en het publiek (jongeren tussen 15 en 19 jaar) kunnen vrij vragen stellen.

Daarnaast zijn er ook activiteiten voor kinderen om hen vertrouwd te maken met het bestuur, wordt er een 'Dag van de preventie' georganiseerd en is er het magazine 'Rice' voor nieuws en aankondigingen. Naast deze projecten en activiteiten hanteert het stadsbestuur ook een opendeurpolitiek: jongeren kunnen met al hun vragen steeds terecht op het stadshuis.

In 2011 is Ružomberok bovendien de stad van preventie. Naast sensibilisering worden kinderen en jongeren ook actief betrokken. Zo stuurde de stad jonge kinderen naar winkels om te kijken of ze sigaretten of alcohol konden kopen. Zo werd de wetgeving daaromtrent kenbaar gemaakt en gecontroleerd.

Crisiscentrum

Het crisiscentrum voor kinderen en jongeren met gedragsproblemen werkt sinds 2006 samen met de stad en ontvangt financiële en logistieke ondersteuning. Het centrum richt zich in de eerste plaats tot kinderen en jongeren van 6 tot 15 jaar. Verschillende gedragsproblemen zoals druggebruik, agressie, pesten,... komen aan bod. Ook preventie komt uitgebreid aan bod. Zo wordt er samengewerkt met scholen rond drugpreventie en is er een werkgroep voor jongeren tussen de 14 en 18 jaar die experimenteren met drugs.

Kinderen en jongeren worden via de volgende kanalen doorgestuurd naar het crisiscentrum: via leerkrachten, via de sociale dienst, via ouders of via de politie. De jongeren zelf kunnen niet weigeren om zich aan te melden in het centrum. Er is immers wetgeving die hen hiertoe kan dwingen. Samenwerking met de ouders is zeer belangrijk, aangezien vele ouders vrezen dat hun kind een stempel krijgt opgedrukt als het bij het crisiscentrum terechtkomt.

De verantwoordelijke van het crisiscentrum benadrukt de goede samenwerking met de scholen en de politie. In vele andere Slovaakse steden is het voor jeugdwerkers immers zo goed als onmogelijk om toegang te krijgen tot de scholen. In Ružomberok is er per school een coördinator die in contact staat met het centrum. Op die manier kan probleemgedrag zo vroeg mogelijk worden opgespoord.

Jaarlijks zijn er zo'n 90 cliënten en een vijfhonderdtal hulpvragen of interventies. Vooral jongens uit technische scholen maar ook leerlingen uit kunstscholen zijn hierin sterk vertegenwoordigd. Kinderen en jongeren die opgevolgd worden komen eenmaal per week naar het centrum voor groepstherapie. Er zijn ook tal van vrijetijdsactiviteiten om de drempel naar het crisiscentrum te verlagen.

Kleine werkgroepen van een 6 à 7 jongeren komen maandelijks samen om via alternatieve activiteiten een andere en nuttige tijdsbesteding te vinden. Ze worden begeleid door jongvolwassenen. Dit zijn onder andere mensen die als kind zelf in het

crisiscentrum terechtkwamen of universiteitsstudenten (faculteit pedagogie). Ze organiseren samen met de jongeren activiteiten die dicht bij hun leefwereld aansluiten zoals streetball-toernooien, street art, graffitiworkshops, herstellen van speelpleintjes,... Zo zetten ze bovendien het gegeven jeugdcultuur in een positief daglicht.

28 september 2011 – Handlová en Žilina

Bezoek aan het stadsbestuur van Handlová

Mestský Úrad Handlová

Námestie baníkov 7

972 51 Handlová

Tel.: + 421 46 519 25 11

E-mail: webmaster@handlova.sk

Website: <http://www.handlova.sk>

Jeugdparticipatieprojecten

We werden ontvangen door:

- de burgemeester, Rudlof Podpba;
- de directrice van het vrijetijdscentrum, Mária Soláriková;
- de voorzitter van de educatiecommissie, Jarmila Podobová;
- de verantwoordelijke voor het jeugdbeleid, Jaroslava Maslíková;
- leden van de studentenraad, Dominika Švecová, Noema Hipká en Lukáš Lenhart.

Algemene info

Handlová maakt deel uit van de regio Trenčín, in het binnenland van Slowakije. Deze regio met verregaand zelfbestuur is opgedeeld in 8 deelregio's die op hun beurt weer bestaan uit 138 gemeenten en 2.864 dorpen in totaal. Aangezien elke gemeente een onafhankelijk beslissingsorgaan heeft, zorgt dit voor een heel hoog aantal instellingen.

Handlová is één van de grootste steden uit de regio en telt ongeveer 18.000 inwoners. Steenkoolontginning speelde een belangrijke rol in de geschiedenis van de stad. Vandaag is elektriciteitsproductie een van de belangrijkste industrieën.

De stad beschikt over 3 lagere scholen, goed voor zo'n 1.200 leerlingen, en 1 kunstschool met focus op dans. Daarnaast zijn er drie middelbare scholen, goed voor zo'n 1.400 leerlingen: er is een school gespecialiseerd in industrie, een in handel en een met algemeen middelbaar onderwijs. Voor kinderen jonger dan 6 jaar zijn er 4 kinderopvanginstellingen, goed voor zo'n 130 kleuters. De stad beschikt over een vrijetijdscentrum dat plaats biedt aan een 400 kinderen en jongeren. Daarnaast zijn er nog heel wat kleine jeugdorganisaties actief.

Beleidsvisie jeugd

De stad heeft in 2008 haar lange termijndoelstellingen in het 'Plan voor economische en sociale ontwikkeling' gegoten. Hierin zitten ook de actieplannen voor jeugdwerk vervat. Deze werden opgesteld door professionele medewerkers van het vrijetijdscentrum. Het jeugdwerkbeleid is nog in opstart. Momenteel zijn de actieplannen dan ook in de implementatiefase.

Inspraak en participatie

Het stadsbestuur werkt met verschillende commissies: cultuur, sport, informatie, jeugd,... Deze bestaan uit gemeenteraadsleden, maar ook jongeren zijn vertegenwoordigd. Afgevaardigden van het studentenparlement worden verkozen voor één jaar. De stad heeft ondertussen al vier jaar ervaring met deze participatievorm.

In Handlová heeft iedere school een schoolraad. Zij vaardigen een vertegenwoordiging af in het studentenparlement. Uitzonderlijk is dat ook alle lagere scholen een dergelijke schoolraad hebben. Het studentenparlement bestaat uit jongeren tot 18 jaar en wordt aangevuld met vertegenwoordigers uit het jeugdwerk tot en met 30 jaar. Ieder jaar in oktober zijn er verkiezingen.

Het studentenparlement organiseert allerhande activiteiten. Zo ontstaan er ontmoetingen met heel wat kinderen en jongeren in de stad en wordt er zowel formeel als informeel gepeild naar de noden. Elk jaar is er ook een ontmoetingsmoment waarbij de verschillende schoolraden en studentenparlementen uit de hele regio kunnen uitwisselen met elkaar. Het studentenparlement van Handlová heeft daarnaast een eigen website en ook een eigen ruimte in het vrijetijdscentrum van de stad.

Activiteiten en projecten

Het studentenparlement organiseert in samenwerking met het stadsbestuur tal van activiteiten en projecten gedurende het schooljaar:

- Sinterklaasactie in het 'sociale huis' voor jonge moeders in moeilijke leefomstandigheden;
- Project 'We willen iemand zijn' over zelfvertrouwen en –ontwikkeling;
- Project 'Minderheid vs Meerderheid' over racisme, religie, seksuele oriëntatie,... Er vond een uitwisseling plaats in Praag;
- 'Leerkrachtendag': jaarlijks op 28 maart worden de 'Teachers Awards' uitgereikt door de leerlingen;
- Project 'Tanzania': een uitwisselingsproject met Tanzaniaanse jongeren rond sport;
- Project 'Herstel': heropbouw na de overstromingen. Heel wat jonge vrijwilligers zetten zich in voor het herstel van speelpleintjes ed.

De organisatie van deze activiteiten gebeurt door de jongeren zelf. Ze worden hierin ondersteund door de coördinator van het vrijetijdscentrum. Het studentenparlement van Handlová kreeg de prijs van meest actieve studentenparlement van Slowakije.

Schoolprojecten: door en voor kinderen

We werden uitgenodigd op een evenement georganiseerd door het studentenparlement. De verschillende lagere scholen dienden elk een project in dat georganiseerd werd door de leerlingen en de schoolraad. Na korte verslagfilmpjes van ieder project, reikte de burgemeester de prijzen uit aan de aanwezige leerlingen.

De genomineerde projecten waren:

- 'Een nacht op school': de leerlingen spendeerden een nacht op school met eigen schooltheater, een nachtspeel, pyjama-disco...

- ‘Reis rond de wereld’: leerlingen maakten samen met hun ouders een wereldreis door de klaslokalen die elk als een ander land werden ingericht met informatie, traditionele klederdracht, eten,...
- ‘Kleine schoolconferentie’: leerlingen stelden zelf projecten voor aan leerkrachten en ouders in het kader van nieuwe educatiemethoden en ‘self-learning’.
- ‘Gezonde voeding is een hit’: leerlingen organiseerden samen met de schoolkantine het hele jaar door presentaties, quizjes, workshops rond gezonde eetgewoonten.
- ‘We spelen Indianen’: leerlingen werden onderverdeeld in verschillende indianenstammen waar ze leerden over de geschiedenis, klederdracht,... Er werd een grote competitie georganiseerd tussen de verschillende stammen.
- ‘Valentijnskus’: leerlingen organiseerden een avondfeest waarbij ze zelf instonden voor de organisatie, sponsoring, promotie,...
- ‘De groene T-shirts-dag’: alle leerlingen ruimden in een groen T-shirt de omgeving van de school op.
- ‘Tarzaniáda: leerlingen organiseerden een evenement voor maatschappelijk kwetsbare kinderen. Er waren verschillende workshops, competities, sportdemonstraties,...
- ‘Fort Boyard’: de schoolraad organiseerde een avontuurlijke scholencompetitie die heel wat meer creativiteit aan de dag legde dan een normale sportcompetitie.
- ‘Kinderdag Remata’: een avontuurlijke dag aan het meer met activiteiten zoals vissen en kanovaren, in samenwerking met onder andere de lokale politie.

Alle activiteiten werden dus in hoofdzaak door kinderen en jongeren zelf georganiseerd. Opmerkelijk is ook dat de meeste activiteiten georganiseerd worden in de context van de school.

Ontmoeting in Handlová met de jeugdcoördinator voor de regio Trenčín

Regionaal Jeugdcentrum

Silvia Štefániková

Tel.: + 421 917 402 517

E-mail: silvia.stefanikova@iuventa.sk

Website: <http://www.handlova.sk>

<http://www.komprax.sk>

<http://www.rcmtn.sk>

Jeugdbeleid in de regio Trenčín

Silvia Štefániková werkt bij IUVENTA en is jeugdcoördinator voor de hele regio Trenčín. Ze is trainer en consultant voor het 'Youth in Action'-programma. Vanuit die functie tracht ze bruggen te bouwen tussen verschillende organisaties en gemeenten. Ze begeleidt ook het Komprax-programma waarin jongeren tussen 15 en 17 jaar wordt aangeleerd hoe ze een project kunnen plannen en uitvoeren.

Algemene info

De regio Trenčín is een van de acht Slovaakse administratieve regio's en bestaat uit negen districten. De regio ligt in het noordwesten van Slowakije, is 4.502 km² groot en heeft ongeveer 600.000 inwoners. De bevolkingsdichtheid bedraagt 214 inwoners per km², wat een heel stuk hoger ligt dan het Slovaakse gemiddelde (110 per km²). De grootste steden in de regio zijn Trenčín, Prievidza, Považská Bystrica, Dubnica nad Váhom en Partizánske.

Regionaal jeugdbeleid

De wetgevende basis van het werk van de jeugdcoördinator ligt bij verschillende Europese documenten, charters en acties:

- Lisbon Strategy (sociaal-economisch ontwikkelingsplan EU);
- White paper on Youth (over de toekomst van jongeren in Europa – 2001);
- Green book, European Youth Pact (werkgelegenheid, educatie, welzijn – 2005);
- Youth in Action (groepsuitwisselingen en jongereninitiatieven);
- ...

Het belangrijkste document is echter het 'European Charter on the Participation of young people for Municipal and Regional Life'. Het charter biedt regionale autoriteiten:

- richtlijnen om beleid betreffende jongeren uit te voeren;
- instrumenten om participatie te promoten;
- advies over hoe aan institutionele voorwaarden voor participatie voldaan kan worden.

De regiopresident vindt dit charter heel belangrijk om de verschillende steden en gemeenten te activeren rond jeugdbeleid. Door de verregaande autonomie beslissen steden en gemeenten uiteindelijk zelf wat voor beleid ze voeren, maar de nationale wetgeving zegt dat ze minstens iets moeten ondernemen.

Deze verplichtingen staan geformuleerd in het document 'Doelstellingen en Actieplannen van het Staatsbeleid voor kinderen en jongeren in de Slovaakse Republiek voor de periode 2008-2013' dat van kracht is sinds 26 maart 2008. De betrachting is om volgende beleidsdoelstellingen ten opzichte van kinderen en jongeren te verbeteren:

- leefsituatie;
- onderwijs;
- toegang tot informatie;
- wonen;
- werkgelegenheid;
- gezondheid;
- vrijetijdsbesteding;
- participatie in de samenleving en actief burgerschap.

Gemeenten dienen in hun verschillende beleidsdomeinen minstens aandacht te hebben voor bovenstaande thema's.

In de wet Nr. 282/2008 op de ondersteuning van jeugd, die van kracht is sinds 1 september 2008 staan verschillende bepalingen aangaande het jeugdwerk, zo ook de ondersteuning van het vrijwilligerswerk. Hiervoor bestond er geen vrijwilligersbeleid. Dit zorgde ervoor dat vrijwilligerswerk vaak aanzien werd als zwartwerk en dat er ook ernstige problemen waren met verzekering. Momenteel wordt echter een eerste wetgevend kader hieromtrent geïmplementeerd.

Het belangrijkste orgaan voor de totstandkoming en uitvoering van het jeugdbeleid in de regio Trenčín is de 'Interdepartementale werkgroep'. Het voorzitterschap wordt uitgeoefend door de vice-president van de regio Trenčín en tevens burgemeester van de stad Partizánske. De jeugdcoördinator Silvia Štefániková zetelt als officiële vertegenwoordiger van het regionale studentenparlement in de werkgroep. Andere leden zijn afgevaardigden uit alle departementen, politie, het regionaal jeugdcentrum,... De bureaucratie maakt van de werkgroep wel vaak een log instrument.

Voor de totstandkoming van het Trenčín Jeugdactieplan verleende IUVENTA begeleiding. Ieder departement bracht haar doelstellingen en acties die betrekking hebben op jeugd in kaart. Voorstellen voor het Jeugdactieplan werden eerst getoetst aan de feedback van leerkrachten, jeugdwerkorganisatoren, studenten, lokale beleidsmensen,... Het actieplan werd goedgekeurd door het regioparlement en momenteel zit men in de fase van implementatie.

De jeugdcoördinator en de interdepartementale werkgroep hechten veel belang aan regelmatige terugkoppeling. Politiekers geven dan een stand van zaken en leggen uit hoe en waarom bepaalde stappen dienen genomen te worden en waarom bepaalde zaken veel tijd vragen. Op die manier krijgen jongeren een beter zicht op de overheidsstructuren en beleidsprocessen.

Regionaal studentenparlement

We kregen de kans om kort een aantal jongeren van het regionaal studentenparlement te ontmoeten. De organisatie telt 22 leden die zich inhoudelijk verdeeld hebben over dezelfde departementen als de overheid (sport, informatie, cultuur, internationale uitwisseling,...). Ze vergaderen wekelijks. Daarnaast hebben ze een uitgebreid activiteitenplan uitgewerkt met onder andere een Europees jeugdvoetbaltoernooi, een open jeugdraad,...

Bezoek aan het regiobestuur van Žilina

Mestský úrad v Žiline

Námestie obetí komunizmu 1

011 31 Žilina

Tel.: +421 41 70 63 111

E-mail: info@zilina.sk

Website: <http://www.zilina.sk>

Door een grote tijdsachterstand op het programma raakten we niet tijdig op de afspraak in Žilina. We kregen dan ook maar een beknopte versie van de voorziene presentatie.

Regionaal jeugdbeleid in Žilina

We werden ontvangen door:

- de kabinetschef van de regiopresident, Ivana Žúreková
- het hoofd van het departement internationale relaties, Radka Kulaviaková
- het hoofd van het departement ontwikkeling, Iveta Chabadová

Algemene info

De regio telt 700.000 inwoners. Er zijn 18 steden en 315 gemeenten.

Het gemiddelde maandsalaris bedraagt 752 euro bruto. De werkloosheidsgraad ligt op 11,41%. Het regiobestuur van Žilina telt 197 werknemers.

De regio is verantwoordelijk voor 16 algemene middelbare scholen en 50 gespecialiseerde secundaire scholen.

Regionaal jeugdbeleid

Het regionaal beleidsprogramma 2007-2013 bepaalt de planning en implementatie van doelstellingen voor de autonome regio Žilina en haar partners.

Een voorbeeld van een regionale jeugdactie is de ondernemerscompetitie. Het doel is om de interesse van jongeren te wekken voor het starten van een eigen bedrijfje. Studenten uit alle scholen (ook de privéscholen) en universiteiten kunnen participeren. In 2010 waren er 54 deelnemers. Momenteel zijn de voorbereidingen gestart voor de editie van 2011.

Sociaal jeugdbeleid

Daarnaast zijn er ook heel wat activiteiten met het doel om jongeren vertrouwd te maken met de principes van het regiobestuur. Zo worden er bijvoorbeeld geregeld discussiefora met vertegenwoordigers van het regionaal parlement georganiseerd.

Daarnaast besteedt de regio ook heel wat aandacht aan sociale voorzieningen. Er zijn 26 sociale diensten, waarvan er bij 12 voorzieningen zijn voor kinderen en jongeren (o.a. sociale bescherming). Op die manier wil de regio de leefkwaliteit van jongeren met speciale noden (andersvaliden, moeilijke sociale omgeving,...) verbeteren met de hulp van gekwalificeerde en professionele medewerkers. Die leveren adviesdiensten, persoonlijke begeleiding, hulp bij het zoeken naar werk, huisvesting, enzovoort. Daarnaast wordt er ook gezorgd voor de nodige culturele, sociale, sportieve en recreatieve activiteiten.

Cultureel jeugdbeleid

De strategische doelstelling voor cultuur is de verhoging van de actieve deelname van jongeren aan zinvolle, creatieve en sociale activiteiten. Alle culturele organisaties in de regio (musea, galerieën, bibliotheken, theaters, culturele centra,...) dienen dus evenementen en activiteiten in te richten die het potentieel hebben om ook een jeugdig publiek te bereiken.

Enkele voorbeelden die reeds werden gerealiseerd:

- Workshops video en improvisatie;
- Evenementen rond folkmuziek, -dans en -zang;
- Evenementen rond regionale geschiedenis;
- Activiteiten rond beeldende kunst en literatuur;
- Subsidieregeling voor projecten van jongeren;
- Kortingsreglement voor jongeren bij culturele evenementen;
- Theatercompetitie;
- ...

29 september 2011 – Žiar nad Hronom en Nová Baňa

Bezoek aan de jeugdcoördinator van Žiar nad Hronom

Mesto Žiar nad Hronom

Š. Moysesova 46

965 19 Žiar nad Hronom

Tel.: +421 45 678 71 20

E-mail: info@ziar.sk

Website: www.ziar.sk

De kracht van een dynamische jeugdconsulent

We werden ontvangen door de jeugdconsulente Michaela Pribilincova.

Algemene info

Žiar nad Hronom is een stadje aan de Hron-rivier in de regio Banská Bystrica, zo'n 170 km landinwaarts van Bratislava. Het telt ongeveer 20.000 inwoners. De hoofdwerkgever is de metaalfabriek Slovalco, die in de jaren vijftig werd opgericht.

Jeugdbeleid

Žiar nad Hronom is de eerste Slovaakse gemeente met een fulltime jeugdconsulente. In 2009 stapte Michaela Pribilincova zelf naar het gemeentebestuur met een uitgewerkt jeugdplan, aangezien ze vond dat er onvoldoende kansen en faciliteiten waren voor kinderen en jongeren in dit industriestadje. Het gemeentebestuur schaarde zich achter haar plannen en nam haar voltijds in dienst voor de uitvoering ervan.

Boven het gemeentelijk zwembad opende, met naast gemeentelijke steun ook bedrijfsgiften, een open jeugdcentrum voor activiteiten, informatie en gratis internet.

Het centrum is dagelijks open en fungeert als ontmoetingsplaats voor jongeren. Hier kunnen ze ook terecht met eigen voorstellen voor activiteiten. Bij de uitwerking worden ze ondersteund door de jeugdconsulente.

De jeugdconsulente startte zelf ook al een hele reeks projecten:

- het Jeugdparlement organiseert heel wat activiteiten en zorgt voor informatiedoorstroming in de scholen. Maandelijks hebben ze een overleg met de burgemeester.
- een hiphop-groep waar kinderen in een veilige omgeving kunnen dansen en muziek maken. Het cultureel centrum biedt de groep een locatie en financiële ondersteuning.
- een project met Roma-kinderen: zij vinden nu makkelijker hun weg naar het centrum.
- een project met de basisscholen over racismebestrijding.
- een hondenschool en -asiel dat gerund wordt door jonge vrijwilligers. Op die manier komen kinderen en jongeren naar buiten, doen ze aan lichaamsbeweging en hebben ze een nuttige vrijetijdsbesteding.
- een graffiti-project waarbij een oude stadstunnel helemaal ter beschikking staat van jongeren. Ze ontvangen zelfs geld voor workshops, zolang er geen vandalisme gebeurt door illegaal graffiti aan te brengen op andere gebouwen. Dit blijkt wonderwel goed te werken.
- een uitwisselingsprogramma: jongeren gaan op uitwisseling bij leeftijdsgenoten in Tsjechië, Hongarije, de Baltische staten,... en ontvangen ook buitenlandse jongeren bij hun thuis. 40% van de reiskosten worden door het gemeentebestuur gedragen. Voor het ogenblik nemen 35 jongeren er aan deel.
- Nog heel wat losse activiteiten en samenwerkingsverbanden met het vrijetijdscentrum, organisaties voor kinderen met een beperking, diverse scholen,...

Elk jaar wordt er naar de noden en behoeften van kinderen en jongeren gepeild via een grootschalige enquête met 2.000 respondenten. Het jeugdcentrum is nu drie jaar open en het is duidelijk merkbaar dat jongeren meer open staan voor elkaar en voor uitwisselingsprojecten.

Toch is het niet altijd eenvoudig om voldoende mensen te vinden met verantwoordelijkheidsgevoel en de juiste motivatie om zich blijvend te engageren. Vele vrijwilligers gaan namelijk in grote steden of in Tsjechië studeren en keren niet terug naar het kleine Žiar nad Hronom. Een ander pijnpunt blijft de gebrekkige infrastructuur voor jongeren. Onlangs nog sloot de bij jeugd populaire hockey piste. Jongeren hangen in het weekend vaak rond in de bars.

De jeugdconsulente geeft nog aan dat ze over heel wat vrijheid beschikt om haar job in te vullen. Het gemeentebestuur kijkt immers hoofdzakelijk naar de resultaten. Daarom stelt ze jaarlijks een uitgebreid rapport op. De enige moeilijkheid is dat het bestuur vaak resultaten op korte termijn verwacht, wat uiteraard niet altijd mogelijk is.

Ondanks de succesvolle ervaringen in Žiar nad Hronom door het aanwerven van een jeugdconsulente, zijn er nog geen andere gemeenten gevolgd. IUVENTA biedt financiële stimulansen en inhoudelijke begeleiding, maar de interesse om jeugdwerkers aan te werven blijft beperkt. Vaak gehoorde argumenten zijn de kostprijs en de huidige economische crisis.

Bezoek aan het gemeentebestuur van Nová Baňa

Námestie slobody 1

968 26 Nová Baňa

Tel.: +421 45 6782 800

E-mail: msu@novabana.sk

Website: www.novabana.sk

De eerste stappen op weg naar jeugdparticipatie

In Nová Baňa worden we ontvangen door:

- de burgemeester, Ján Havran;
- de verantwoordelijken voor het vrijetijdsbeleid, Michaela Pribylincová;
- een uitgebreide delegatie van het jeugdparlement.

Algemene info

Nová Baňa is een gemeente ten westen van centraal Slowakije. Het is gelegen aan de Hron-rivier en maakt deel uit van de regio Banksá Bystrica. De gemeente is omgeven door vulkanisch gebergte en heeft een geschiedenis in mijnbouw die teruggaat tot in de 13de eeuw. Vandaag telt de gemeente ongeveer 7.500 inwoners waarvan er 1.500 tussen de 6 en 18 jaar oud zijn.

Nová Baňa leeft!: jeugdparticipatie

In september 2010 werd het project 'Nová Baňa leeft!' gestart. Het doel was de communicatie tussen de jongeren en het gemeentebestuur te verbeteren, maar ook jongeren leren verantwoordelijkheden op te nemen. Jongeren tussen 15 en 30 jaar werkten rond thema's als communicatie, informatie, participatie en duurzame ontwikkeling. Hieruit werd een werkgroep opgericht met jongeren die verantwoordelijk zijn voor het project.

In oktober en november 2010 werd het project gepresenteerd aan de burgemeester, de gemeenteraadsleden en het lokale middenveld. In alle scholen werd er informatie verspreid en werden de noden van de jongeren bevestigd. In februari 2011 presenteerden de jongeren van de werkgroep zelf de resultaten van de bevestiging en toonden ze een zelfgemaakte reportage over jong zijn in Nová Baňa. Daarna volgde een discussie met de leden van het lokale bestuur.

In april 2011 namen de gemeenteraadsleden en jongeren samen deel aan een ecologische wandeling en opruimactie in de gemeente. Dit was immers een van de pijnpunten die naar bovenkwam bij de bevestiging. In mei 2011 werden er tijdens de Europadag voor het eerst uitgebreide activiteiten voorzien voor kinderen en jongeren met jeugdige delegaties uit verschillende Europese landen.

Het opstartproject werd afgesloten met een grote evaluatiemeeting waarop alle jongeren uit Nová Baňa opnieuw werden uitgenodigd om in debat te gaan met de lokale beleidsvoerders.

De opstart verliep niet altijd even eenvoudig. Er was in de gemeente immers geen ervaring aanwezig rond jeugdparticipatie. In het begin waren veel jongeren dan ook wat terughoudend, maar in de loop van het traject werd hun interesse steeds meer aangewakkerd. Jongeren zijn nu voor het eerst actief betrokken bij het beleid van hun gemeente. Het voornaamste resultaat van het project was dan ook de oprichting van het jeugdparlement. Er wordt effectief samengewerkt met de gemeenteraad en iedere maand worden er activiteiten georganiseerd. Steeds meer jongeren vinden de weg naar het jeugdparlement en sluiten zich aan.

De delegatie van het parlement die aanwezig was tijdens ons bezoek bestond uit:

- Maria: voorzitter van het jeugdparlement;
- Lisa: woordvoerder en coördinator van de vrijetijdsactiviteiten;
- Peter: promotieverantwoordelijke;
- Filip: webmaster.

De burgemeester, 36 jaar oud, woont regelmatig de bijeenkomsten van het jeugdparlement bij. Hij is ook parlementslid voor de regio Banksá Bystrica en heeft van activering van de jeugd een van zijn beleidsdoelstellingen gemaakt.

Voor het komende jaar staan er al heel wat nieuwe initiatieven op het programma:

- Jeugdparlementsleden zullen de functie van assistent uitoefenen van lokale bestuurders. Op die manier leren ze het gemeentebestuur actief en van binnenuit kennen.
- Er is een receptie gepland voor jongeren, lokale politici en bedrijfsleiders met jeugdwerkgelegenheid in eigen streek als thema.
- Het jeugdparlement zal de herstelling van een aantal speelpleintjes op zich nemen.
- In de scholen zullen de jongeren zelf een informatiecampagne organiseren over het belang en de werking van het jeugdparlement.
- Er wordt gedacht aan een ontmoetingsmoment voor jeugdparlementen uit de hele regio om ervaringen uit te wisselen.

De financiële en inhoudelijke ondersteuning van de gemeente blijft belangrijk voor de verdere werking van het jeugdparlement. Momenteel is een lid van het gemeentebestuur 'peter' van het parlement en ondersteunt hij de jongeren waar nodig. Er wordt al luidop gedroomd om in de toekomst iemand aan te werven om de jongeren en het jeugdwerk te ondersteunen.

Bezoek aan het districtsbestuur van Petržalka
Miestny úrad mestskej časti Bratislava-Petržalka
Kutlíkova 17
852 12 Bratislava 5
Tel.: +421 2 68 268 823
E-mail: info@petrzalka.sk
Website: <http://www.petrzalka.sk>

Kleurrijk jeugdbeleid in een grauw woondistrict

We werden ontvangen door:

- het departementshoofd Educatie, Cultuur en Sport, Veronika Redechová;
- de verantwoordelijke voor het jeugdbeleid, Robert Schnürmacher;
- een hele afvaardiging van vrijwilligers en jeugdorganisaties.

Algemene info

Petržalka is het grootste van de 17 stadsdistricten van de hoofdstad Bratislava en ligt aan de rechteroever van de Donau. Het district telt ongeveer 150.000 inwoners (Bratislava telt in totaal 425.459 inwoners) en wordt begrensd door Oostenrijk en Hongarije. Vanaf 1946 maakt Petržalka officieel deel uit van de hoofdstad. In de jaren zeventig werd er begonnen met de bouw van de 'panelák', de typische appartementsblokken in Sovjetstijl. Deze gebouwen herinneren sterk aan het communistische verleden en hebben een troosteloze aanblik. Door de bouwstijl heeft het district ook niet een echt afgelijnd centrum.

Nog niet zolang geleden stond Petržalka gekend als de 'Bronx' van Bratislava, wegens de hoge criminaliteitscijfers. Het districtsbestuur is er echter in geslaagd om sinds 2008 de misdaad terug te dringen tot het niveau van de andere stadsdistricten.

Petržalka telt 11 basisscholen en 19 kleuterscholen. De middelbare scholen vallen onder de verantwoordelijkheid van de regionale overheid. Het district heeft ook een eigen vrijetijdscentrum dat heel wat activiteiten organiseert. Daarnaast zijn er een hele reeks lokale verenigingen actief.

Jeugdbeleid

Petržalka was een van de eerste lokale overheden die het Jeugdakkoord van de Slovaakse overheid implementeerde in 2010. Het centrale doel van het actieplan dat er uit voortvloeide is de permanente dialoog tussen jongeren en het districtsbestuur om zo beter te kunnen beantwoorden aan hun noden. Naast het Jeugdakkoord liggen hier verschillende sleuteldocumenten aan de basis:

- het Slovaaks Jeugdbeleidsplan 2008-2013;
- het Slovaaks charter voor de ondersteuning van het jeugdwerk;
- het Slovaaks charter voor universitair onderwijs;
- het Witboek Jeugd van de Europese Unie.

De klemtonen van het actieplan van Petržalka zijn:

- solidariteit tussen generaties;
- maatschappelijke participatie;
- maatschappelijke acceptatie van kinderen en jongeren.

Dit wil men bereiken door vrijwilligerswerk en actieve deelname aan beslissingsprocessen. Tijdens de vorige legislatuur werd hier reeds op ingezet. Het nieuwe districtbestuur, dat in november 2010 werd verkozen, wil dit continueren. Een legislatuur duurt vier jaar, maar het actieplan jeugd wordt tweejaarlijks vernieuwd.

Concrete acties voor de huidige periode zijn:

- het uitbouwen van een gemeenschapscentrum voor alle inwoners;
- het ontwikkelen van een recreatiezone aan het meer;
- het bouwen van een zwembad en een sportcentrum;
- het aanleggen van fietspaden en –routes;
- de samenwerking met sportclubs bestendigen en verstevigen;
- het ondersteunen van lokale vzw's en verenigingen.

Petržalka is actief op zoek naar nationale en Europese middelen voor de verdere districtontwikkeling. Zo werden reeds twee sportlocaties aangelegd met de hulp van externe financiële steun.

Steeds meer en meer vrijwilligers worden betrokken bij de uitvoering van het actieplan. Daarnaast werken ook universiteitsstudenten mee aan de verdere uitbouw van het district. Zo zijn studenten architectuur betrokken in het stadsontwikkelingsproject.

Op vlak van jeugdbeleid is er ook samenwerking met andere districten. Verschillende districtsraadsleden maken ook deel uit van de gemeenteraad van Bratislava, wat de uitwisseling bevordert. Het jeugdbudget van Petržalka is in grote mate afhankelijk van het algemene stadsbudget, maar de middelen kunnen door het district wel vrij besteed worden.

Een aantal vrijwilligers en organisaties stellen hun projecten voor:

Ulita vzw

De doelgroep van deze organisatie is de maatschappelijk kwetsbare jeugd. Ulita is dan ook actief in het meer geïsoleerde districtsgedeelte dat gelegen is aan de rand van de industriezone. De wijk bestaat uit zes grote woonblokken waarvan één gebouw behoort tot de sociale dienst van de stad. Voor Ulita met haar werking startte waren er geen voorzieningen of activiteiten voor de jeugd.

Ulita stelt nu een driekamerappartement ter beschikking voor activiteiten. Bij de organisatie werken 16 mensen, waarvan er 12 dagdagelijks in het werkveld staan. Eigenlijk zijn de werknemers vooral jonge vrijwilligers (de oudste is 30 jaar). In de mate van het mogelijke krijgen ze een vergoeding voor hun werk uitbetaald.

Momenteel nemen er zo'n 200 kinderen en jongeren tussen de 5 en 21 jaar deel. De thema's van de activiteiten zijn educatie, (drug)preventie, vrije tijd,... Er wordt ook heel wat aan straathoekwerk gedaan (jongeren adviseren, uitlenen van materiaal,...).

De clubactiviteiten worden georganiseerd in 3 leeftijdscategorieën:

- 10-13 jaar: vooral vrijetijdsactiviteiten;
- 13-16 jaar: vooral educatieve activiteiten (bv. film maken);
- 16-20 jaar: zelf leren werken en organiseren voor kinderen en jongeren.

Daarnaast zijn er nog een hele reeks activiteiten en projecten:

- een adviescentrum voor jongeren en hun ouders;
- educatieve ondersteuning voor leerlingen van de middelbare school (tweemaal per week);
- het schoolklaar maken van bijna onderwijsplichtige kinderen;
- internationale uitwisselingsprojecten;
- sportactiviteiten;
- gemeenschapsactiviteiten (bv. opruimacties);
- hulp bieden bij bouwactiviteiten (ontmoetingsruimtes, speelterreinen);
- een jaarlijkse behoeftepeiling bij de kinderen en jongeren;
- vorming voor de medewerkers van Ulita;
- samenwerking met tal van andere organisaties.

Ulita vzw beschikt over een jaarlijks budget van 40.000 euro. Dit bestaat uit overheidsgeld, een gedeelte toegewezen belastingsgeld en schenkingen.

5P

De vereniging telt een dertigtal actieve leden en organiseert zomerkampen en weekendactiviteiten rond thema's zoals natuurbescherming en erfgoed. De organisatoren zijn tussen de 18 en 25 jaar oud, de activiteiten zelf staan open voor jongeren van 16 tot en met 20. Per zomer zijn er 2 à 3 zomerkampen. Twee keer per maand is er ook een weekendactiviteit rond bv. natuurbeleving (rafting, trektocht,...). De begeleiders van de activiteiten krijgen regelmatig vorming.

Petržalka Playgrounds

Het stadsdistrict telt 50 speelterreinen waarvan er 25 in ontwikkeling zijn. Deze organisatie helpt bij de realisatie van de speelterreinen en organiseert er activiteiten. Kinderen, maar ook hun ouders worden betrokken. Ook is er samenwerking met nabije scholen. Bij de ontwikkeling van de terreinen wordt er zoveel mogelijk gewerkt met natuurelementen. Het grootste deel van de financiële middelen komt van de stad, maar de vereniging doet ook zelf aan fondsenwerving.

Engerau streetsoccer League (ESSL)

Website: <http://www.essl.sk>

De organisatie is gegroeid vanuit een groep jongeren die ijverden voor betere ruimtes voor straatvoetbal. De naam Engerau verwijst naar de oude benaming van Petržalka.

De vereniging heeft twee hoofddoelen: enerzijds nieuwe en betere speelvelden creëren en anderzijds het organiseren van een voetbaltoernooi. Daarnaast zijn er ook preventiecampagnes over racisme en drugs, en wordt er door de jongeren zelf aan een voetbalpleintje gewerkt.

In 2011 zijn er in totaal 14 teams actief, goed voor zo'n 250 spelers. De competitie duurt acht maanden en ieder weekend worden er wedstrijden gespeeld. Momenteel wordt er op vier pleintjes gespeeld. Met de hulp van de stad en sponsoring wil de vereniging meerdere nieuwe pleintjes bouwen. Deze zullen openstaan voor het publiek en er zullen ook andere sporten gespeeld kunnen worden. ESSL denkt trouwens zelf aan het opstarten van een hockeycompetitie.

Het voetbaltoernooi wensen ze uit te breiden naar meerdere stadsdistricten. Gelukkig krijgen ze de steun van het stadsbestuur. Drie pleintjes werden door de stad reeds van kunstgras voorzien.

Jeugdbeleid: Slovakije versus Vlaanderen

Slovakije is een jong land, ook op het vlak van jeugdbeleid. Het blijkt nog altijd niet eenvoudig te zijn om lokale besturen het belang van jeugdbeleid te doen inzien en aandacht te schenken aan participatie van jongeren aan het beleid. Veel hangt af van de goodwill van het lokale bestuur in kwestie. Er is immers geen rechtstreekse financiële ondersteuning vanuit de nationale overheid, zoals wij die in Vlaanderen kennen.

Eens dat er een eerste aantal positieve ervaringen zijn wordt er in de meeste gevallen wel bewust gekozen om verder te werken. Vele projecten stralen dynamiek uit aangezien ze nog in de enthousiaste beginfasen zitten. Burgemeesters die mee op de kar sprongen brengen vaak met oprechte trots hun eerste bereikte resultaten. Er wordt

gehoopt op een sneeuwbaaleffect, waarbij de nog ‘achterblijvende’ gemeenten worden geïnspireerd door de reeds bestaande succesverhalen. IUVENTA zal de komende jaren dan ook verder investeren in de ondersteuning en vorming van lokale besturen.

Toch moet er op vlak van jongerenparticipatie in heel wat gemeenten niet vanaf nul worden begonnen. Anders dan in Vlaanderen is de grote rol die de scholen krijgen toebedeeld. De meeste lokale jeugdparlementen in Slovakije worden immers gevormd via verkozen leden uit de leerlingenraden. Op deze manier worden er uiteraard massa's jongeren bereikt. Al is het een aandachtspunt dat niet enkel het onderwijs voor de jongeren een partner hoeft te zijn binnen jeugdparticipatie en –beleid. Een absolute sterkte is de ondersteuning van het regionale niveau en de regionale studentenparlementen. Bij ons bestaan deze nauwe banden tussen bv. de lokale en provinciale jeugdraden niet.

In Vlaanderen komen de meeste jeugdraadleden uit het jeugdwerk. Bij ons dreigt er dus eerder een overwicht van de traditionele jeugdwerkinitiatieven. De spontane en natuurlijke gegroeide samenwerking met scholen en leerlingenraden bestaat bij ons veel minder en vaak zelfs niet. In Slovakije is vrijetijdsbesteding via de school dan ook een meer vanzelfsprekend gegeven. Dit is een interessant gegeven met het oog op het Brede School-verhaal dat bij ons in Vlaanderen steeds meer belangstelling krijgt.

Wat ook opviel is de groeiende aandacht voor projecten van individuele jongeren via subsidiëring en coaching. Ook in Vlaanderen groeit dit verhaal op lokaal niveau. Het jeugdwerk in Slovakije is veel beperkter. Over vrijwilligerswerk kwamen we dan ook maar in beperkte mate iets te weten. Een duidelijk teken dat jeugdwerk hier toch eerder vanuit een professionele omgeving wordt opgestart. Het gebrek aan aandacht voor natuur en milieu binnen het jeugdwerk viel ons ook op. Tijdens het rondreizen zagen we prachtige natuur, die toch ook wel een belangrijke rol zou kunnen spelen in de ontspanning en ontwikkeling van kennis en vaardigheden bij jongeren.

Het project Engerau streetsoccer League (ESSL) uit Petržalka kon op veel bijval rekenen. Robby Van den Eede bracht de Buurtsport van Aalst reeds in contact met dit project. Ook Johan Dewispelaere ziet mogelijkheden voor het district Merksem. Momenteel wordt in Merksem al gewerkt rond straatvoetbal. De aanpak van ESSL wordt als een goede methodiek beschouwd om andere jeugdpartners te betrekken en rondhangjongeren op een positieve manier te benaderen.

Andere thema's die zeker interessant kunnen zijn voor verdere uitwisseling en samenwerking:

- Jongerenadviesraden en jeugdparticipatie (uitwisseling wordt wel bemoeilijkt door de gebrekkige kennis van het Engels van de Slovaakse jongeren);
- Openbare ruimte (in Slovakije zijn alle gemeentelijke en stedelijke centra autovrij);
- Kadervorming en projectondersteuning.

Ontvangst en Accommodatie

De ontvangst en accommodatie waren zeer goed. Toch zou het handig zijn om op voorhand een meer gedetailleerd programma te ontvangen met het doel van de geplande bezoeken. Op die manier hadden we onszelf wat beter kunnen voorbereiden.

De eerste twee dagen mocht het programma bovendien wat uitgebreider. De voorlaatste en laatste dag waren er buiten een stadswandeling geen activiteiten voorzien. De zending kon dus makkelijk een dag worden ingekort, met behoud van het volledige programma en zonder dat het dreigde te vermoeiend te worden.

De ontvangsten bij de gemeentebesturen waren in een aantal gevallen nogal protocollair. Het was daarom niet altijd evident om door te vragen over de negatieve aspecten van bepaalde zaken. Meer concrete plaatsbezoeken aan jeugdprojecten of -infrastructuur ontbraken wat om te kunnen nagaan hoe het er effectief in de praktijk aan toegaat. Aangezien twee personen werkzaam zijn in de grootstad Antwerpen zou meer aandacht voor het jeugdbeleid in een grootstedelijke context (Bratislava) welkom zijn geweest.

De vaste begeleiders, Martin en Michaela, hebben hun uiterste best gedaan om te tolken, in te spelen op onze vragen, ons Slovaakje en de Slovaakse jeugd beter te leren kennen. Ook in hun vrije tijd namen ze ons graag mee op sleeptouw.

Het logement bestond uit een keuze van goede hotels en de maaltijden waren steeds (te) uitgebreid en verzorgd.

